



Wie is de sporter?

2012
Sportersmonitor
Sportaanbiedersmonitor

Achtergrond en doel

NOC*NSF doet frequent en structureel onderzoek naar de motieven en drijfveren van de Nederlander om te gaan sporten en bewegen. De Sportersmonitor en de Sportaanbiedersmonitor zijn daar de terugkerend kernonderzoeken van. Beide zijn uitgebreide panelonderzoeken. Voor de Sportersmonitor wordt een panel van n=4500, representatief voor Nederland 5 – 80 jaar bevraagd. Het panel achter de Sportaanbiedersmonitor bestaat uit ruim 1400 sportverenigingen.

De twee monitoren geven oplossingsrichtingen voor het complexe vraagstuk:

Hoe krijgen we meer mensen, vaker, actief aan het sporten gedurende een langere periode van hun leven?

In de Sportagenda 2016 is deze ambitie geconcretiseerd naar de volgende vier streefcijfers:

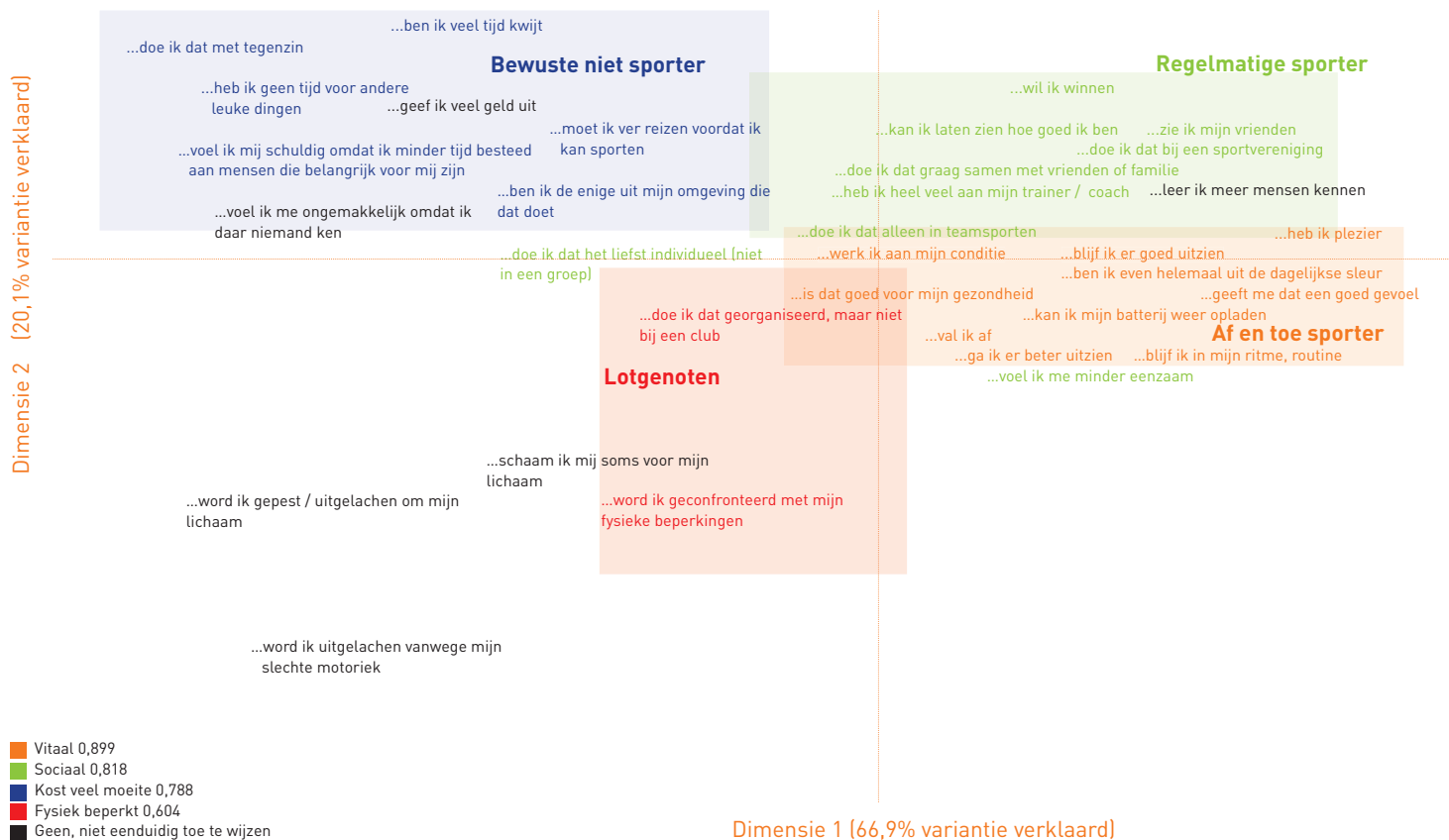
- MEER: af en toe sporter (min. 12x p/j) van 65% naar 75% van de bevolking
- VAKER: regelmatige sporter (min. 40 wkn p/j) 50% naar 60%
- ACTIEF: combinorm van 60% naar 70%
- LANGERE PERIODE: lidmaatschappen 29% naar 35%.

Om de ambitie te realiseren is het essentieel dat de sport marktgericht is en het aanbod duidelijk afstemt op bewust gekozen leeftijdssegmenten in combinatie met gedragsaspecten. Het marktgerichte opereren kan het best worden opgesplitst in twee aandachtsgebieden:

- Behouden van huidige sporters door het aantal uitstromers significant te verminderen
- Werven van nieuwe sporters door:
 - Activeren van kansrijke doelgroepen, het 'laaghangend fruit'
 - En het stimuleren van inactieve Nederlanders met voldoende sportintentie, het 'middelhangend' fruit

Type sporter & motivaties om al dan niet te sporten

Bron: Boeien & Binden – de invloed van sociale binding op sportparticipatie (InSites Consulting 2011)



Samenvatting

Om Nederland gezonder, vitaler en sterker te maken willen we ervoor zorgen dat zoveel mogelijk Nederlanders regelmatig genieten van allerlei soorten sport. Actief genieten van sport is een uitstekende manier om te bouwen aan een beter Nederland, want je geeft iedere Nederlander een leven lang sportplezier, met een gezondere, vitalere en sterkere samenleving als gevolg. Dit vertaalt zich in de ambitie van de sportbonden en NOC*NSF om in de periode tot en met 2016, 10% meer mensen vaker en actiever te laten sporten.

De meest in het oog springende feiten uit de monitoren die de haalbaarheid van de ambitieuze ambitie ondersteunen zijn:

- 69% van de Nederlanders heeft in 2012 gesport;
- 90% van de sportverenigingen heeft een groeiambitie;
- Van de Nederlanders die nu 'niet of weinig' sporten, zegt 1.2 miljoen genoeg motivatie te hebben om direct met sporten te beginnen als echt aan hun behoefte wordt voldaan;
- Potentiële sporters willen graag meer flexibele vormen van lidmaatschap: 'strippenkaarten', 'kwartaalabonnementen', meerdere sporten en verenigingen op één lidmaatschap;

- De motivaties om te gaan sporten verschillen sterk per leeftijdssegment en per type sporter.
- De meest kansrijke doelgroepen staan positief tegenover het sporten bij een sportaanbieder;

De Sporters- en Sportaanbiedersmonitor 2012 laten zien dat de ambitie van 10% zeer ambitieus is, maar in een aantal scenario's wel haalbaar. Voorwaardelijk is dat:

- Sportverenigingen en sportbonden significant meer ondernemen-der moeten gaan denken en handelen; van aanbodgericht denken naar vraaggericht denken. De centrale vraag is wat wil mijn klant (verenigingslid) en hoe kan ik hem optimaal bedienen (marktdenken). Oftewel sport aanbieden op het moment, op de manier, op de locatie en voor de prijs die aansluit bij de doelgroep(en).
- Het traditionele lidmaatschapsprincipe wordt geflexibiliseerd.
- Voorwaardelijk is dat sport meer gecombineerd wordt met gezin, school, opleiding of werk. Hiervoor aanbod, begeleiding en faciliteiten creëren vooral voor het leeftijdssegment 25-40 jaar;

Het doel van deze publieksversie is om bij te dragen aan de bewustwording hoe sportparticipatie te verhogen. Het is een samenvatting van de Sportersmonitor en SportAanbiedersMonitor. Deze onderzoeken zijn opvraagbaar via www.nocnsf.nl.

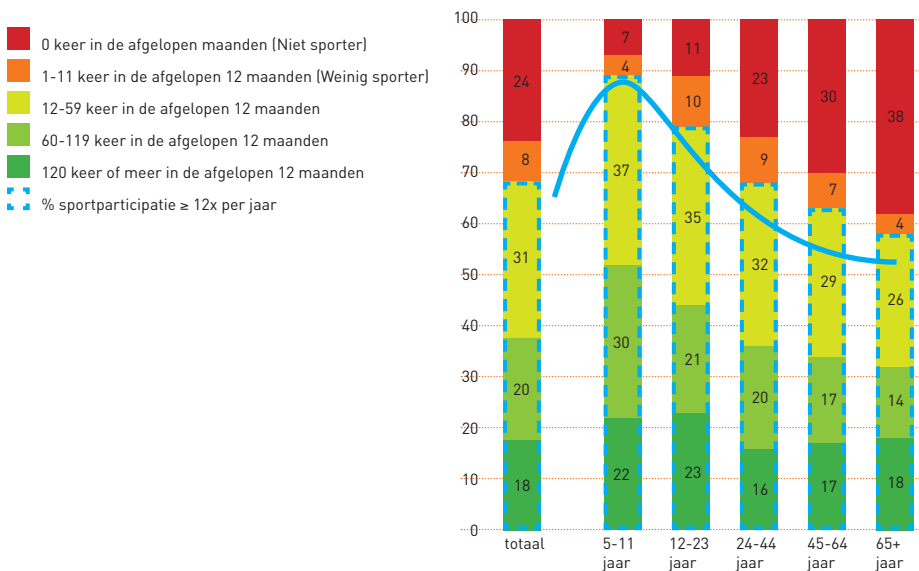
Naarmate de leeftijd stijgt neemt de sportparticipatie af

[sport ≥12x per jaar]

Sportfrequentie afgelopen 12 maanden

Basis: Totaal NL 5-80 jaar. Bron: GfK 2013 | Sportersmonitor 2012

N=4239 respondenten.



- **69%** van de Nederlanders van 5 t/m 80 jaar heeft in de afgelopen 12 maanden 12x of vaker gesport.
- Naarmate de leeftijd stijgt, neemt het aandeel niet-sporters en weinig sporters toe.
- De sportparticipatie (≥ 12x per jaar) onder de hiernaast genoemde leeftijdscategorieën is als volgt:
 - 89%** 5-11 jaar
 - 79%** 12-23 jaar
 - 68%** 24-44 jaar
 - 63%** 45-64 jaar
 - 58%** 65+ jaar



31% van de bevolking (5-80 jr)
is een 'niet / weinig' sporter

'Niet / weinig' sporter (0-11x sporten per jaar)
uitgesplitst naar 8 achtergrondkenmerken

Basis: Totaal NL 5-80 jaar. N=4239 respondenten. Bron: GfK 2013 | Sportersmonitor 2012

% significant minder

% significant meer

Leeftijd

5-11	11%
12-23	21%
24-44	32%
45-64	37%
65+	42%

Opleiding

Laag	40%
Midden	29%
Hoog	22%

Etniciteit

Autochtoon	31%
Westerse	
allochtoon	32%
Niet-westerse	
allochtoon	31%

Regio

3 grote steden	39%
Rest west	29%
Noord	31%
Oost	29%
Zuid	32%

Leefstijl (Roper)

Settled	52%
Homebodies	44%
Dreamers	31%
Adventurers*	26%
Openminded	28%
Organics	29%
Rational-Realists	34%
Demanding	32%

Geslacht

Man	31%
Vrouw	32%

Inkomen

Laag	38%
Midden	33%
Hoog	24%

BMI

Ondergewicht	16%
Normaal	28%
Overgewicht	35%
Obesitas	45%

Stedelijkheid

Zeer sterk	33%
Sterk	32%
Matig	31%
Weinig	30%
Niet stedelijk	31%

basis NL 15+

* In de doelgroep 'Adventurers' bevinden zich boven gemiddeld veel niet / weinig sporters die relatief gemakkelijk geactiveerd kunnen worden om (weer/meer) te gaan sporten.



16% van de bevolking (5-80 jr)
is een 'af en toe' sporter

'Af en toe' sporter (12-39x sporten per jaar) Sportparticipatie (12-39x) in de afgelopen 12 maanden

Basis: Totaal NL 5-80 jaar N=4239 respondenten. Bron: GfK 2013 | Sportersmonitor 2012

% significant minder

% significant meer

Leeftijd

5-11	13%
12-23	18%
24-44	19%
45-64	15%
65+	11%

Opleiding

Laag	15%
Midden	15%
Hoog	17%

Etniciteit

Autochtoon	15%
Westerse	16%
allochtoon	18%

Regio

3 grote steden	15%
Rest west	16%
Noord	17%
Oost	16%
Zuid	15%

Leefstijl (Roper)

Settled	11%
Homebodies	18%
Dreamers	18%
Adventurers*	16%
Openminded	19%
Organics	16%
Rational-Realists	17%
Demanding	13%

Geslacht

Man	16%
Vrouw	16%

Inkomen

Laag	17%
Midden	18%
Hoog	14%

BMI

Ondergewicht	14%
Normaal	16%
Overgewicht	16%
Obesitas	16%

Stedelijkheid

Zeer sterk	17%
Sterk	15%
Matig	17%
Weinig	16%
Niet stedelijk	15%

basis NL 15+

* In de doelgroep 'Adventurers' bevinden zich boven gemiddeld veel niet / weinig sporters die relatief gemakkelijk geactiveerd kunnen worden om (weer/meer) te gaan sporten.



53% van de bevolking (5-80 jr) is een 'regelmatige' sporter

'Regelmatige' sporter (40x of vaker sporten per jaar)
Sportparticipatie (40x of meer) in de afgelopen 12 maanden

% significant minder

% significant meer

Basis: Totaal NL 5-80 jaar N=4239 respondenten. Bron: GfK 2013 | Sportersmonitor 2012

Leeftijd

5-11	77%
12-23	62%
24-44	49%
45-64	48%
65+	47%

Opleiding

Laag	44%
Midden	55%
Hoog	61%

Etniciteit

Autochtoon	53%
Westerse	
allochtoon	52%
Niet-westerse	
allochtoon	51%

Regio

3 grote steden	46%
Rest west	55%
Noord	52%
Oost	55%
Zuid	53%

Leefstijl (Roper)

Settled	37%
Homebodies	38%
Dreamers	51%
Adventurers*	57%
Openminded	53%
Organics	55%
Rational-Realists	49%
Demanding	54%

basis NL 15+

* In de doelgroep 'Adventurers' bevinden zich boven gemiddeld veel niet / weinig sporters die relatief gemakkelijk geactiveerd kunnen worden om (weer/meer) te gaan sporten.

Geslacht

Man	54%
Vrouw	52%

Inkomen

Laag	45%
Midden	50%
Hoog	61%

BMI

Ondergewicht	70%
Normaal	56%
Overgewicht	50%
Obesitas	39%

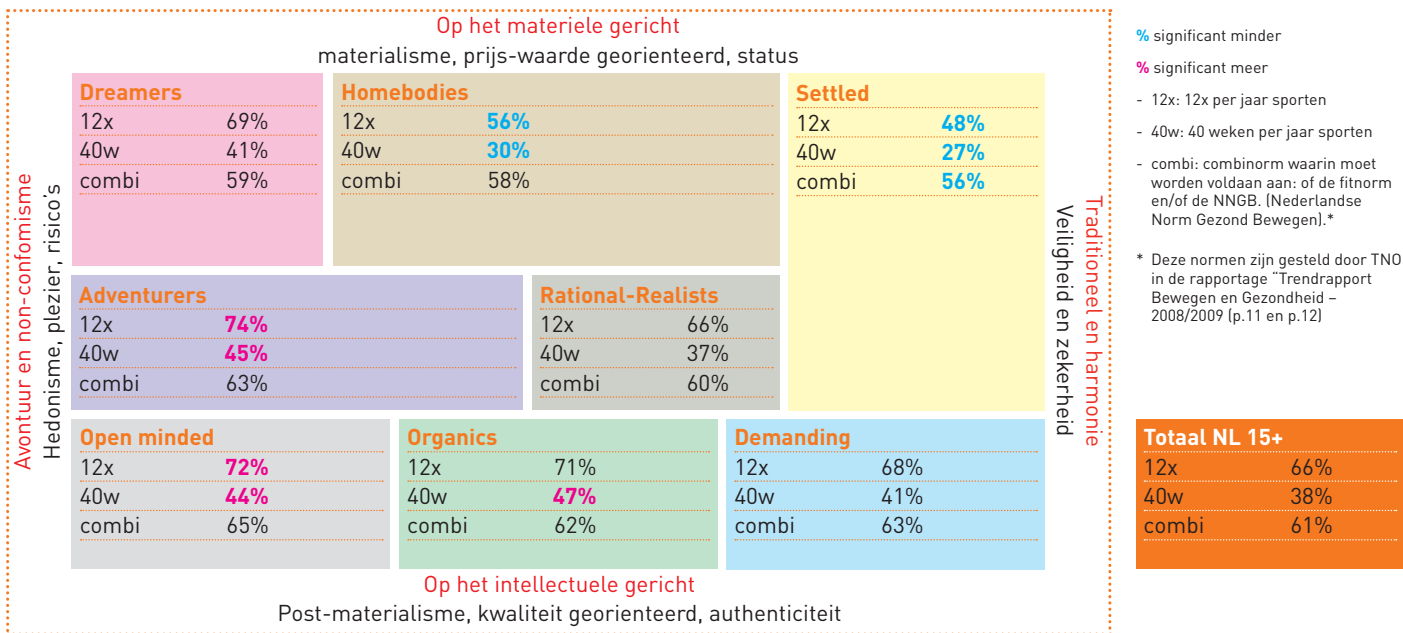
Stedelijkheid

Zeer sterk	50%
Sterk	54%
Matig	52%
Weinig	54%
Niet stedelijk	54%

De 'regelmatige' sporters zijn veelal 'Adventures', 'Open-minded' en 'Organics'

Bron: GfK 2013 | Sportersmonitor 2012

Acht consumententypen gedefinieerd in waardeoriëntatie, interesse en gedrag.

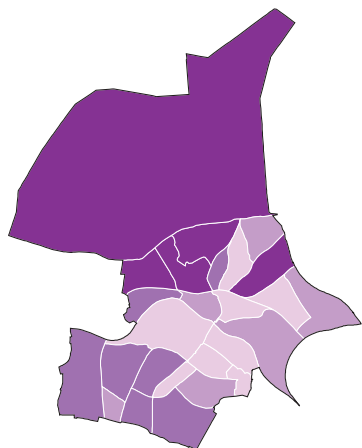
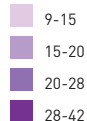


Significante verschillen in sportlidmaatschappen en sociaaleconomische status per wijk

Sportlidmaatschappen Arnhem 2011

per vierpositie postcodegebied Bron: NOC*NSF

Percentage



Gemiddelde

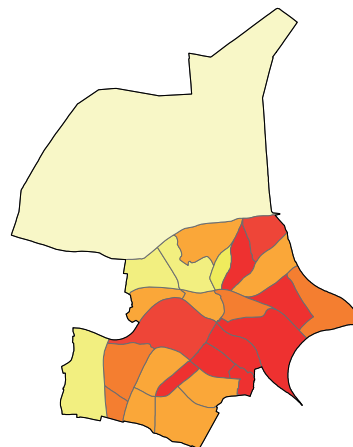
Arnhem: 21%

Nederland: 27%

Sociaaleconomische status Arnhem 2010

per vierpositie postcodegebied Bron: SCP

Statusscore

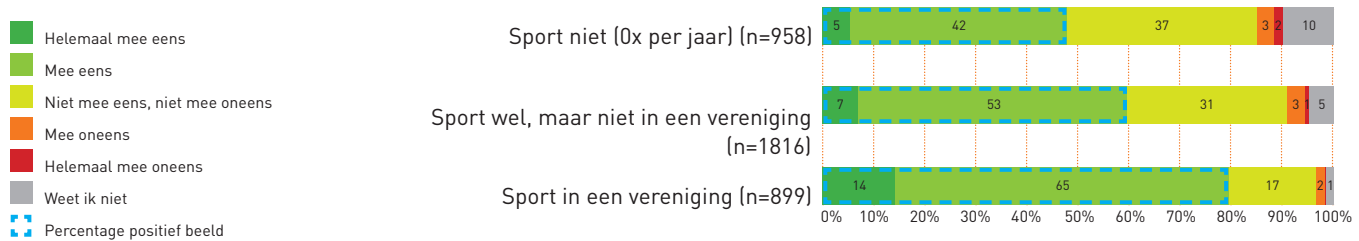


www.zorgatlas.nl

Ook 'niet / weinig' sporters hebben een overwegend positief beeld van de sportvereniging

Mijn algemene beeld van sportverenigingen in NL is positief

Basis: Respondenten van 15 jaar en ouder (n=3673) Bron: GfK 2013 | Sportersmonitor 2012



- Verenigingssporters hebben een positiever beeld over de Nederlandse sportverenigingen dan niet-verenigingssporters. Echter, ook een ruime meerderheid van de niet-verenigingssporters is positief. Percentage positief beeld:
 - 47% Sport niet (0x per jaar)
 - 60% Sport wel, maar niet in een vereniging
 - 79% Sport in een vereniging

- Het beeld van de 'niet / weinig' sporter (0-11x per jaar) t.a.v. de sportvereniging:
 - 17% voelt zich niet prettig bij de sfeer die er op een sportvereniging heerst.
 - Bij de sportvereniging heb je te veel sportieve verplichtingen (37%).
 - Sportverenigingen zijn te veel gericht op het leveren van prestaties (33%).
 - Sportverenigingen moeten zich meer richten op beginners (mensen met beperkte sportieve aanleg)(41%).

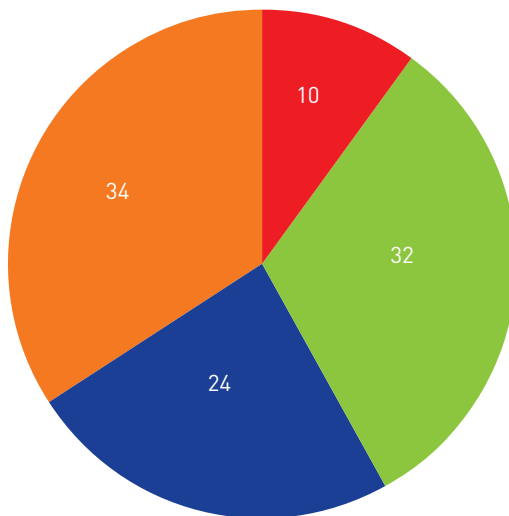


90% verenigingen heeft een groeiambitie voor 2016

Leden(groei)ambitie voor 2016 (%, n=493)

Bron: NOC*NSF/Mulier Instituut 2013 | SportAanbiedersmonitor 2012

- Ja, we willen groeien maar hebben geen speerpunten voor wat betreft ledenwerving, ledenbehoud of bepaalde leeftijdsgroep
- Nee, we willen niet groeien
- Ja, we willen groeien, voornamelijk door leden te werven
- Ja, we willen groeien door voornamelijk leden te behouden



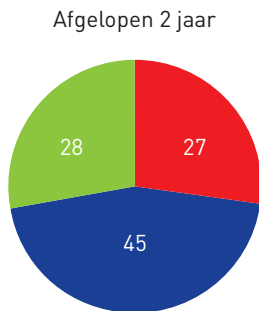
- Hoewel 90% van de verenigingen een leden(groei)ambitie hebben wordt daar niet altijd concrete actie aan verbonden.
- De verenigingen die willen groeien richten hun leden(wervings)acties voornamelijk op jeugd tot 12 jaar, gevolgd door de jongeren (12 tot 23 jaar) en de jongvolwassenen (23 tot 45 jaar).
- Kleinere verenigingen richten zich meer dan de grote verenigingen op oudere leeftijdsgroepen vanaf 45 jaar.

Het aantal sportverenigingen dat groeit is net iets groter dan het aantal sportverenigingen dat in ledental daalt

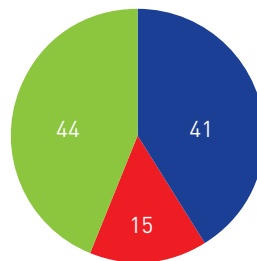
Fluctuatie in ledentalontwikkeling bij sportverenigingen

[% , n=493] Bron: NOC*NSF/Mulier Instituut 2013 | SportAanbiedersMonitor 2012

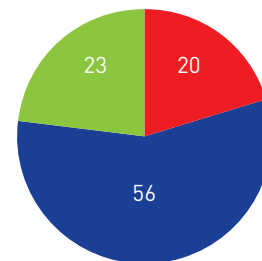
■ Stijging
■ Gelijk
■ Daling



Saldo aan- en afmeldingen afgelopen jaar



Verwachting komend jaar



- Het percentage verenigingen met een positief saldo van aan- en afmeldingen daalt de laatste jaren (57% in 2008). De gemiddelde stijging per vereniging ligt rond 5 leden (4,7 in 2012).
- De verenigingen die afgelopen 2 jaar een daling ondergingen verwachten voor de toekomst geen echte verbetering. 6% verwacht een stijging van het aantal leden de komende twee jaar.

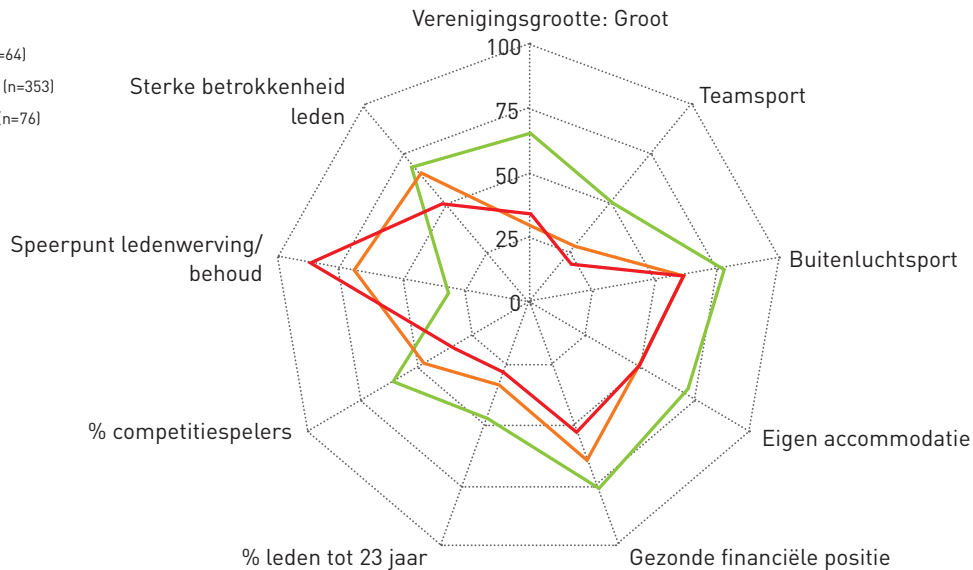
- Daar staat tegenover dat de verenigingen met een stijgend ledental over het algemeen verwachten dat deze stijging de komende twee jaar doorzet.
- Overall is de ledentalontwikkeling stabiel gebleven; in 2011 is het ledental met 1% gestegen t.o.v. 2010.*

*Bron: NOC*NSF | Ledentalrapportage 2011

Groei in leden sterkst bij grote sportverenigingen en sporten in de buitenlucht

Welke verenigingen groeien? Ledentalontwikkeling naar verenigingskenmerken

(%, n=493) Bron: NOC*NSF/Mulier Instituut 2013 | SportAanbiedersmonitor 2012



- De verenigingen die verwachten dat hun groeiend ledental uit het verleden door zal zetten in de toekomst (de groeiers) hebben een duidelijk ander profiel dan de verenigingen met een dalend of stabiel ledental.
- De groeiers zien de toekomst zonniger in dan de andere verenigingen.



80% van de sportverenigingen vinden dat ze een brede maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben

Maatschappelijke verantwoordelijkheden naar de mening van bestuurders

{n=485} Bron: NOC*NSF/Mulier Instituut 2013 | SportAanbiedersmonitor 2012



- De meeste verenigingsbestuurders vinden dat sportverenigingen een maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben. Dit is de laatste jaren niet veranderd. Grote verenigingen steunen deze stelling vaker dan kleine verenigingen.
- Er is een toename van het aantal verenigingsbestuurders dat van mening is dat sportverenigingen er zijn om hun leden leuk te laten sporten en niet meer dan dat (28% in 2008). Het zijn met name bestuurders van kleinere verenigingen die dit van mening zijn. Deze bestuurders zijn het minder eens met de stelling dat sportverenigingen een maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben.

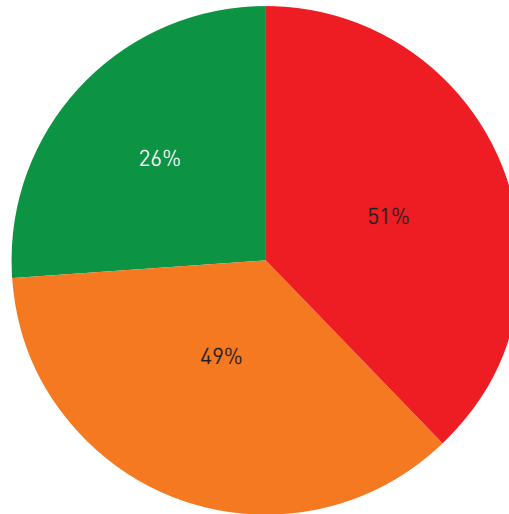


Nederland telt 4,6 miljoen 'niet / weinig' sporters (31%)
waarvan 1.2 miljoen personen (26%)
het makkelijkst te activeren zijn

Bron: GfK 2013 | Sportersmonitor 2012

Niet / weinig sporters 5-80 jaar verdeeld
naar intentie om meer te gaan sporten

- niets kan mij overhalen om meer te gaan sporten (1,7 miljoen)
- ik wil onder condities meer gaan sporten. (1,7 miljoen)
- ik wil meer sporten (makkelijk te activeren, 'laaghangend fruit'), (1,2 miljoen)



Laaghangend fruit: In absolute aantallen is de leeftijdscategorie 24-44 jaar het meest omvangrijk

Bron: GfK 2013 | Sportersmonitor 2012

Totaal NL (5-80 jaar)
Potentieel 1.200.000 nieuwe sporters

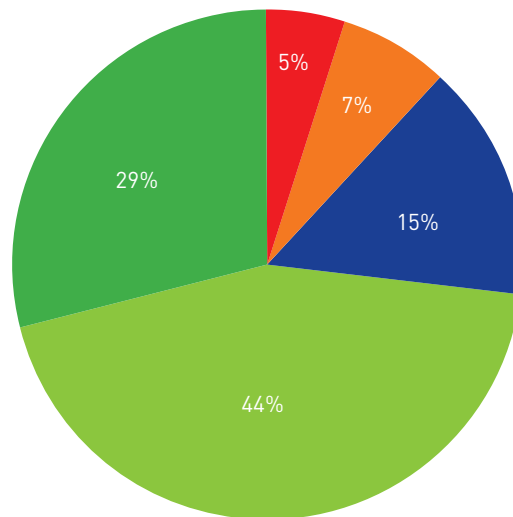
■ 65+ jaar (5%)
Potentieel
65.000
nieuwe sporters

■ 24-44 jaar (44%)
Potentieel
520.000
nieuwe sporters

■ 5-11 jaar (7%)
Potentieel
85.000
nieuwe sporters

■ 45-64 jaar (29%)
Potentieel
350.000
nieuwe sporters

■ 12-23 jaar (15%)
Potentieel
180.000
nieuwe sporters



Laaghangend fruit: met name geïnteresseerd in 'laag-drempelige' sporten zoals fitness, zwemmen en hardlopen

Bron: GfK 2013 | Sportersmonitor 2012

Wie zijn dit?

- Dit zijn vaker niet sportende **vrouwen** dan niet sportende mannen
[circa 650.000 vrouwen en 550.000 mannen]
- Dit zijn vaker personen **onder de 45 jaar**
[circa 785.000 personen onder de 45 jaar en 415.000 personen van 45 jaar en ouder]
- Dit zijn vaker **hoog opgeleiden**

Hoe wil men MEER sporten bereiken?

- **32%** van de niet sporters (0-11x per jaar) wil meer gaan sporten door de **huidige sporten VAKER** te gaan beoefenen

- **82%** van de niet sporters (0-11x per jaar) wil meer gaan sporten door de **nieuwe sporten** te gaan beoefenen

Via welke sporten MEER sporten?

Top 5 huidige sporten

1. Zwemsport (excl. waterpolo)	5%
2. Wandelsport	4%
3. Bowling	4%
4. Fitness (cardio/kracht)	3%
5. Hardlopen/joggen/trimmen	3%

Top 5 nieuwe sporten

1. Fitness (cardio/kracht)	36%
2. Zwemsport (excl. waterpolo)	24%
3. Hardlopen/joggen/trimmen	17%
4. Aerobics/steps/spinning	13%
5. Wandelsport	8%

Met name alternatieven die makkelijk zijn in te passen in de dagelijkse drukte spreken laaghangend fruit aan

Interesse in vernieuwend sportaanbod

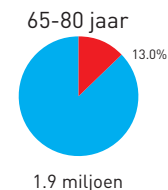
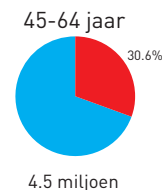
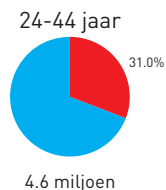
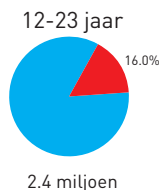
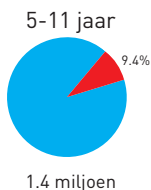
Basis: LAAG-hangend fruit. Alle 'niet / weinig' sporters (0-11x pj) die meer willen gaan sporten. n = 345 Bron: GfK 2013 | Sportersmonitor 2012



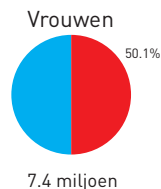
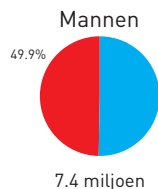
Achtergrondkenmerken

Samenstelling Nederlandse bevolking (14.8 miljoen personen, 2012) 5-80 jaar

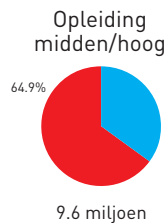
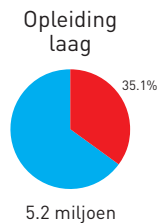
Leeftijd



Geslacht



Opleiding



Verantwoording

Onderzoeksmethode

Om antwoord te krijgen op de onderzoeksvragen heeft kwantitatief onderzoek plaatsgevonden. Hierbij is gebruik gemaakt van het online sporterspanel van GfK en het sportverenigingspanel van Mulier Instituut. Het onderzoek is via Internet uitgevoerd.

De details van de panels zijn terug te vinden in de originele Monitoren. Deze zijn ontsloten via www.nocnsf.nl of bij NOC*NSF opvraagbaar (publicatienummer 756, 757).

Responsverantwoording

Bruto zijn 6750 personen benaderd om de vragenlijst in te vullen.

Netto hebben n=4239 respondenten de vragenlijst van de sportersmonitor ingevuld, een responspercentage van 63%.

Bruto zijn alle 1.156 verenigingen van het sportverenigingspanel uitgenodigd om de vragenlijst in te vullen. Netto hebben n=493 sportverenigingen de vragenlijst ingevuld, een responspercentage van 43%.

Doelgroep

Om uitspraken te kunnen doen over de Nederlandse bevolking van 4 tot 80 jaar, richt dit onderzoek zich op 5 t/m 80 jarigen. Ten aanzien van het sportgedrag wordt de deelname in de afgelopen 12 maanden ondervraagd.

Colofon

NOC*NSF

Tim Daamen, Hein Veerman, Richard Kaper en
Nicolette Schipper – van Veldhoven

GfK Nederland

Theo Hendriksen en Ingrid Hoogwerf-Bertens

Mulier Instituut

Janine van Kalmthout en Harold van der Werff

De publicatie is tot stand gekomen met medewerking
van de volgende klankbordgroep:

Laura Jonker, Annemieke Beute, Henriet Wardenier, Arno van
Gemert, Peter Barendse, Sheila Rebel en Johan Kruip.

Deze publieksversie is een samenvatting van de:

Sportersmonitor 2012 uitgevoerd door GfK Panel Services

Sportaanbiedersmonitor 2012, uitgevoerd door Mulier Instituut

Beiden in opdracht van NOC*NSF.

Ontwerp en opmaak

Diep Arnhem

NOC*NSF-publicatienummer

758

Uitgave

NOC*NSF / 2013

Afdeling Sportparticipatie

Postbus 302

6800 AH Arnhem

(026) 483 44 00

www.nocnsf.nl





Nederlands
Olympisch Comité
Nederlandse
Sport Federatie

